

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára — — 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 46. szám.

Vasárnap, november 12.

Mit ér az élet.

(—y.) Az emberi lét legnagyobb kérdése, amely az elméket örök idők óta foglalkoztatja, az, hogy mit ér az élet, mi ad az emberi életnek igazi értéket. Ebben a tekintetben népek és korok szerint más és más a felfogás. Korszakunkban az az anyagi felfogás jutott uralomra, hogy az ember maga-magáért él s az él okosan, aki minél nagyobb jólétre igyekszik szert tenni, hogy egyéni vágyait kielégíthesse. Fődolog tehát, hogy az «Én» jól érezze magát, a többi mellékes. Mellékes az is, hogy milyen népfia vagyok, milyen nyelvet beszélek, milyen vallást követek. Mellékes minden ahhoz képest, hogy nekem, mint embernek, jó dolgom legyen. Eszerint a felfogás szerint tehát a hagyományok fejlesztéséből, az eszmei életből és az erkölcsi forrásokból fakadó örömök jelentéktelenek. Egyetlen haszna és jelentősége a bőséges anyagi életnek van. Miután pedig pénzért minden anyagi előnyt meg lehet szerezni, ennél fogva a boldogság legfontosabb eszköze a pénz.

Ez a felfogás az

önzés védelme alatt bele markolt az emberek gondolkozásába s materialistákká tette őket. Olyan materiális kort éltünk át, amelyben mindenki a maga személyét tartotta legelsőnek és az anyagi téren szereshető előnyöknek mindenekfölött álló értéket tulajdonítottunk. Természetes, hogy mikor erre az örvényre tértünk, akkor a keresztény vallás szelleme tökéletesen megbukott.

A keresztény vallás arra int, hogy az anyagi javaknak ne tulajdonítsunk túlságos előnyt, mert nem ezekből fakadnak a legszebb és legigazibb örömök forrásai. Nem a matéria, hanem a lélek teszi boldoggá az embert. Nem a gyomorban, hanem a szívben zsonganak a boldogító érzések. A szívbéli örömeiket pedig a szeretet és a jóság hozza meg, amely másokban is szeretetet és jóságot teremt. Míg az anyagi küzdelem az életet irgalmatlan mérkőzés rideg területévé alacsonyítja, addig az egymás iránt tanúsított türelem, részvét és irgalmasság kiengesztelő tartalommal telíti meg az életet, tehát szebbé, nemesebbé és gyönyörködtetőbbé teszi. Ha pedig a türelem s a részvét érzése

Gárdonyi Géza legutolsó arcképe.

törvényeinkbe és intézményeinkbe is belehatol, ha családi melegséggel igyekszünk szabályozni az embernek emberhez s valamennyinek a közhöz való viszonyát, akkor tűrhetőbbé válik az élet azokra, akik gyengék és nyugodtabbá azokra, akik erősek.

Úgy kell felfognunk a kereszténység most hangoztatott jelszavát, hogy az a kiegyenlítő, családi szellemet igyekszik belevinni az állami és társadalmi élet szabályozásába. Nem üres szólam tehát a keresztény szellem hangoztatása, hanem fel-

lazulni kezdett, itt is, ott is a züllés jelei mutatkoztak s most megint a nemzeti eszme bontotta ki diadalmas lobogóját Olaszországban és a nemzeti eszme varázseréjével igyekeznek meggyógyítani a beteg Németországot is, mert látják, érzik, hogy ennek az eszmének kihülése az államnak elzüllését, az állam tagjainak nyomorúságát jelenti.

Nálunk is a meglazult hazafias érzést és az összetartást kell megszilárdítani, hogy megállhassuk a helyünket és visszaszerezhessük azt, amit züllött állapotunkban elvettek tőlünk.

A nemzeti eszme az az acélabroncs, amely a hordó széthulló dongáit szilárdan összepántolja. És a keresztény szellem az a lelki fluidum, amely a hordót megtölti szép és boldogító tartalommal. E kettő hijján nincs valódi emberi élet, mert hiszen olyan anyagias életet, a melynek a testi vágy a központja, az ebek is tudnak élni.

Budapest, november 11.

Most is a termelők drágítanak? Hetek óta esnek az állatarak. A vásárokon a gazdák olcsóbb és olcsóbb árakon adják a szarvasmarhát. A sertésárak meg különösen nagyot estek. A zsir és szalonna ára már a felére esett. Ötszáz koronáért is lehet már szalonnát kapni. A kukorica, a káposzta, a hagyma, a zöldség és a gyümölcs ára szintén lejjebb szállt a vásárokon.

A gabona ára is csökkent legalább 1000 K-val. A rozs különösen olcsóbb lett, de a búza is 11.000 K alá szállt már néhány hete és nem emelkedik. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a kofák és a kereskedők még mindig drágítanak. A közvetítők a csarnokokban és a boltokban rendületlenül emelik az árakat és a liberális pudlispringerek velük született szemtelenséggel vigyorognak a vevők szemébe, hogy pár nap múlva még drágábban adják portékájukat. A hentesek és a mészárosok még mindig emelik a húsárakat, mikor hétről-hétre olcsóbb vágóállathoz jutnak. Most már nem mondhatják, hogy a búza lett drágább. Még azt sem mondhatják, hogy a korona értéke csökkent; hiszen hónapok óta 0.22 centimet ér a korona s minden valószínűség megvan, hogy értéke állandó marad. Hát akkor mire alapítják a közvetítő urak és hölgyek (mert a kofa Ó Nagyságáról is van szó!) árdrágításukat? S hol vannak a liberális ujságok, melyek annak idején olyan nagyhangon és naponta szidták a gazdákat a drágaságért? S miért némultak el egyszerre a szociálista képviselők Rasch Károly jobboldalán, akik pár hete még sürgősen összehívták a parlamentet a drágaság miatt? Megmondjuk miért. Azért, mert végre lehullt a lepel az igazságról, hogy a drágaságot a valutaromboláson túl a közvetítők túltengése és vad spekulációja okozza s a termelők hiába adják olcsón termékeiket, a liberálisok mégis uzsoráskodnak. De, ha a szociálista urak és a liberális sajtó

A népfőiskolások Országos Széchenyi Szövetsége megkoszorúzza a szegedi Széchenyi-szobrot.

szabadulás az anyagiasság rideg uralma alól s felemelkedés az egymást boldogítás eszméjéhez.

De a materiális irányzat a nemzeti érzést is szükségképen meggyengítette, mert hiszen a hazaszeretet áldozatokat követel, amelyek a rideg materialista szempontból feleslegesek, sőt károsak. Azt mondják a materialisták, hogy a nyelvért, fajért, kultúráért, nemzeti jellegért való küzdelem csak gátja az emberi jólétnek. A valóság azonban azt bizonyítja, hogy nem gátja, hanem elválaszthatatlan feltétele.

Szemünk előtt sülyednek vagy emelkednek a nemzetek, úgymint nagy családok, aszerint, amint a család tagjaiban az összetartás szelleme gyengül vagy erősödik s amint a család tagjai áldozatokat hajlandók hozni a közös célokért, vagy pedig pillanatnyi egyéni érdekeiket teszik előbbre. A nemzeti eszme átfogó ereje tette szerves hatalommá annak idején Németország és Olaszország szét-húzott tagjait; amint a nemzeti érzés köteléke

szemet hűny a kiváltságosak tomboló árdragútása előtt, a magyar nép annál erőteljesebben követeli megrendszabályozásukat.

*

Vérbajosok rögeszméje. Négy esztendeje októberben nyitotta meg a baikáni frontot Sztambulinszky jelenlegi bolgár miniszterelnök árulása. Ez a bolgár forradalmár, akit annak idején az ellenséges ántánt megszerzett magának, immár anarchiába vitte hazáját. Bulgáriában megszűnt az élet- és vagyonbiztonság s a hajdan virágzó kis ország ma borgözös részegemberek martaléka. Nyomon követte a bolgár árulást az olasz front árulása, melyet Károlyi Mihály és cinkosai vittek véghez. Az olasz fronton

kötött szerződés, amelyet a királyhadsergekötött az olaszokkal, még biztosította Magyarország területi épségét. Károlyiék belgrádi árulása ezt is megsemmisítette: a belgrádi szerződés feldarabolta az országot. Károlyi, Jászi, Kunfi, Böhm, Göndör-Krausz és a többi radikális szocialista gyászvitéz ránk hozta a legnagyobb gyátlázatot: a bolsevizmust is. Nem csoda, ha a nemzet ébredésekor menekültek Bécsbe. De most, a hazaárulás negyedik évfordulóján, életjelt adtak magukról. Bécsben «ünnepelet» tartottak, amelyen Jászi-Jakubovics, Kunfi-Kohn és Böhm «elvtársak» mocskos szájjal fenyegetőztek, hogy az ő bolsevista uralmuk még eljön Magyarországra, mert a bolsevizmusé, illetve szocializmusé a jövő. Rögeszméjük lett a vérbajos szökevényeknek, hogy újra zsákmányuk lesz Maradék-Magyarország. Ugyan mire alapítják ezt? Angliában a községi választásoknál ép most bukott meg a szocialista párt. Alig negyedrészt annyit mandátumot kapott, mint előbb. Olaszországban a fölébredt nemzeti erő, a fascizmus zászlaja alatt napok alatt söpörte el az országrontó szocializmust. Németországban csődjét éli a szocialista kormányzás. Oroszországban a kazár uralom nyíltan megtagadja már a szocializmust és csap át kapitalista faji diktatúrába. Az egész világon teledozott a szocializmus pusztító vörös bolygója. Igazán csak a vérbaj hitetheti el a bécsi hazaárulókkal, hogy még nekik kinyílik a hatalom kapuja. Igen, kinyílik előttük még — a fegyház ajtaja.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A nemzetgyűlés több heti szünet után november közepén újból megkezdte tanácskozásait. Bethlen István gróf miniszterelnök még a nemzetgyűlés összehívása előtt Hódmezővásárhelyen beszámoló beszédet mond és ennek keretében nemcsak igen fontos nyilatkozatot tesz a politikai helyzetről, hanem ismerteti a nemzetgyűlés őszi munkarendjét is. A szakminisztériumok most készítik elő azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket a kormány novemberben a Ház elé terjeszt. Rakovszky Iván belügyminiszter már befejezte a vármegyei közigazgatás reformjának

egyes részleteit, amelyeket mint külön álló törvényjavaslatokat visz a nemzetgyűlés elé.

A földművelésügyi minisztérium szociálpolitikai törvény-előkészítő bizottsága most készült el két munkásügyi törvénytervezettel. Az egyik a mezőgazdasági munkabérmegállapító bizottságokról, a másik pedig a gazdasági munkaügyi bírásokodásról szól. A földművelésügyi minisztérium legközelebb bocsátja ki rendeletét az

Országos Gazdasági Munkáspénztár díjainak, járadékainak és segélyeinek a felemeléséről.

A most érvényben levő díjakat és segélyeket körülbelül három-hatszorosára emelik fel. Ez az összeg a békebeli

A szegedi népfőiskolások Széchenyi Szövetségének közgyűlése.

Az első sorban foglalnak helyet Koszov István dr. belügyi, Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkárok, Steinscker Ferenc dr. egyetemi tanár, Eckhardt Tibor dr. és Héjj Imre dr. nemzetgyűlési képviselők stb.

díjakhoz és segélyekhez hasonlítva azok százhusz-kétszázszorosának felel meg. Egy rokkant gazdasági cseléd legmagasabb járuléka ezentúl évenként 42.000 korona lesz.

Az állam kiadásai a folyó költségvetési év elmúlt négy hónapjában 5 milliárd és 200 millióval haladták túl a bevételeket. Mivel a legközelebbi hónapban is beállhatnak hiányok, az Országos Pénzügyi Tanács öt milliárdban állapította meg azt az összeget, amelyet a pénzügyminiszter az év végéig az állami jegyintézetektől államjegyekben a költségvetési hiányok fedezésére igénybe vehet.

Mayer János volt földművelésügyi miniszter a minap tért vissza római útjáról. Mayer János a kormány megbízásából tárgyalást folytatott a római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézettel, amelynek Magyarország a háborúig tagja volt. Most, hogy Magyarországot felvették a Népszövetségbe, ismét tagja lett a római intézetnek. Az intézet vezetője elmaradt tagsági díjak fejében 200 ezer svájci frankot követel. Ez az összeg 100 millió magyar koronának felel meg. A vezetőség valószínűleg mérsékelni fogja ezt az összeget, mert Magyarország nagyhatalmi állása a békekötés után megváltozott.

«Művelt nemzetiségben, a nemzeti műveltségben rejlik életerőnk.»
(Széchenyi István.)

+MEZŐGAZDASÁG+

Aszúborok készítése. Irta: Nyiredy Jenő dr.

Kitűnő fekvésű helyeken (minő Tokaj-Hegyalja) kedvező időjárás mellett egyes szőlőfajták a teljes és túlérés után október vége felé töppedni kezdenek, néha egész fűtők, máskor egyes szemek megaszúsodnak. Ezekre a helyeken ebből a szőlőből aszúborokat készítenek.

A tokaj-hegyaljai aszúbor készítését úgy, amint azt Tokaj-Hegyalján végzik, a következőkben ismertetem:

Az aszúszemeket tőkről-tőkre menve, már a szüretelés alkalmával gyűjtik a fűtőkről, a behordás után pedig a külön szedett aszúfűtőket az úgynevezett aszús táblára öntik, a még rajtalevő aszúszemeket leszedik, a selejtes, kevésbé érett szemeket kiválogatják. Különös gond fordítandó arra is, hogy rothadt szem ne kerüljön az aszú közé, mert csak így remélhetünk egészséges, tiszta ízű aszúborot.

A leszemelt aszút egy hűvös helyen felállított kádba gyűjtik össze, melynek feneke ki van fúrva, és oda egy levezető-cső, vagy csap van illesztve.

E csapon csepeg le a kád alá helyezett edénybe az aszúszemek önsúlya folytán kinyomott lé. Ez a sűrű lé adja az *esszenciát*, mely rendkívül magas cukortartalma miatt csak igen nehezen erjed s még kiejedés és kész állapotba jutás után is néhány százalék alkohol mellett jelentős cukrot tartalmaz, minek folytán túlédes marad. Ez az esszencia inkább csak különlegesség, de általános forgalom tárgyát nem képezi.

Az összegyűjtött aszút a kádból puttonyba (körülbelül 30 literes edény) merik és egy kisebb kádban — egyszerre egy tányérnyit öntve bele, — meztelen lábbal annyira összetaposák, míg egészen barna, pépszerű, lekvárhoz hasonló tömeggé válik s a hég úgyiszólvá egészen eltűnik.

Az így nyert s *aszútésztnak* nevezett anyagra azután bizonyos mennyiségű mustot öntenek: ha pl. két puttonyos aszút akarnak készíteni, minden két puttony kitaposott aszúra, ha négy puttonyost, akkor minden 4 puttony kitaposott aszúra egy-egy gönci hordó (140 liter) jóféle mustot. Szóval, ahány puttonyt vesznek egy gönci hordó borra, annyi puttonyosnak nevezik az aszúborot. Az aszútészttára öntött mustot jól elkeverik, hogy a sűrű anyag a mustban eloszljék. Az így elkészített cefrét azután melegebb időben 12 óráig, hűvösebb időben hosszabb ideig, gyékénnyel lefedve állni hagyják, a szokásos idő eltelté után a föleresztett pépet ritkaszővetű zsákokban kitaposák és a mustot hordókba szűrik.

Az aszúborok minősége természetesen nemcsak attól függ, hogy hány puttony aszúszőlőt használtak egy gönci hordó aszú készítéséhez, de függ attól is, hogy milyen minőségű, milyen cukortartalmú volt a feldolgozott aszúszőlő. Épen ezért, megtörténhetik, hogy egy jobb évjáratú, két puttonyos aszú jobb minőségű lesz, mint egy silányabb évjáratú 3-4 puttonyos.

Nagy hibát követnek el a hegyaljai szőlősgazdák azzal, hogy az aszúbor készítését a legtöbbször akkorra hagyják, mikor már minden szüreti munkát befejezték. Pedig az aszúszőlő feldolgozásával — különösen meleg időjárás esetén — nagyon kell sietni, mert az erjedéssel egyidejűleg könnyen megindulhat az ecetesedés is. A bogyók leve sokszor már kinn a tőkén erjedésnek indul s az ecetesedést okozó csirák már a bogyókról a borba kerülhetnek. Ezért tanácsos az aszúszemek megválogatását igen gondosan végezni s a rothadt, penészes, hibás szemeket külön válogatni, mert ha ezek az aszúba kerülnek, még később is hibás erjedést idézhetnek elő.

Egy másik nagy hiba az, hogy az aszúborok erjesztését hideg időben és hideg pincében, igen alacsony hőmérsékleten végzik. Ennek köszönhető azután, hogy az aszúborok amihelyt egy kis levegőhöz jutnak, vagy egy kissé felmelegednek, tehát minden fejtés után, vagy melegebb időben való szállításkor mindig erjedésbe jönnek.

Az aszú nagy cukortartalmánál fogva is nehezen erjed, azért, ha azt akarjuk, hogy mindjárt az első erjedéskor a lehetőség szerinti cukor kiejedjen, akkor az erjesztést magasabb hőfokon kell keresztül vinnünk, tehát az erjesztő pincét fűtenünk kell úgy, hogy a must hőmérséklete 25° C legyen s csak mikor a zajos erjedés be végződött, vagy legalább erősen megindult, vigyük le hidegebb pincébe. Az erjedés alatt a hordókat erjesztő-tölcsérekkel, kotyogókkal lássuk el.

Az 1908. évi XLVII. t.-c. vagy a ma érvényben levő bortörvény előtt az aszúborhoz hasonló édes borokat külföldi mazsolaszőlő és cukor felhasználásával is szabad volt készíteni, de ezt azonban az említett bortörvény teljesen megtiltotta azért, mert az ilyen édes borral nemcsak sok visszaélés történt, de ezek nagyon rontották a valódi aszúborok jó hírét és megnehezítették azoknak az értékesítését.

Meg kell emlékezni még az úgynevezett *fordítás* és *«máslás»* készítéséről is.

A *fordítást* úgy készítik, hogy az aszú vagy szamorodni törkölyét a zsákokból egy kádba kifordítják s arra reáöntenek közönséges mustot s azt többszöri felkavarás mellett 4-5 óráig állni hagyják, majd leszűrik, kitaposák és kisajtolják.

A *máslás* pedig úgy készül, hogy az aszú és a szamorodni seprőjére közönséges tokaji bort töltenek, mely az abban levő cukrot kioldja.

Pusztít a gabonafutrinka.

Irta: Kadocsa Gyula, kísérletügyi állomásvezető.

Mostanában sok a panasz a gabonafutrinka lárvájára, vagy amint közönségesen nevezik: a csócsárolóra. Ahol kalászos után, főleg pedig árpa után, vetettek gabonát, a vetés kisebb-nagyobb foltokban, néhol azonban táblaszámra is, napról-napra szembetűnőbben fogy, pusztul. Ez a gabonafutrinka gonosz munkája!

A babszemnagyságú, fényes fekete bogár ugyanis, amely nyár elején az árpa vagy búza tejesedő szemét rágcsálta, aratás után pedig a tarlóra pergett, majd meg az elvetett új magból élt, tojásait is itt, a volt gabonátábla földjébe rakta le. A tojásból kikelt csócsároló eleinte a tarlóra pergett magból kikelt árvaárpával, árvaárpa táplálkozott és mivel a szántás benne semmiféle kárt nem tett, az ősszel oda vetett új gabonán folytatja most tovább életét. Úgy a bogárnak tehát, valamint a lárvájának (kukacának) a gabona tejesedésétől kezdve egész új vetésig *helyben* megvolt a rendes tápláléka; csoda-e hát, ha mostanában a pusztítása egyre szembetűnőbbé válik?

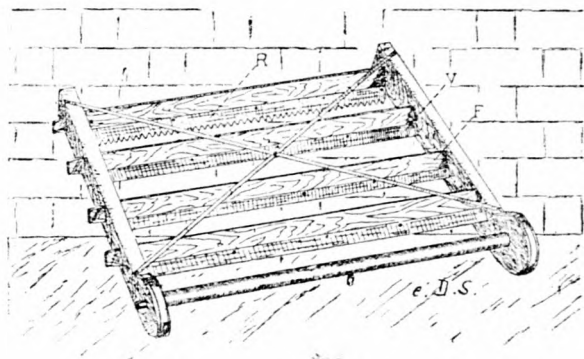
Ime, az okszerűtlen gazdálkodás következménye! A szak-könyvek és szakkikkek, szinte már az unalomig, egyre hangsúlyozzák, hogy kalászos kalászos után vetni nem szabad, mert egyoldalúlag használjuk ki a talaj táplálóanyagait; mert elgyomósítjuk földünket stb., — mert végül elszaporítjuk az állati és növényi ellenségeket. Akik mégse hallgatnak a szép szóra, most saját kárukon tapasztalhatják az elősorolt okok utolsóját s miként «a mellékelt ábrák»: a pusztuló vetések — mutatják, egyúttal az okok legsúlyosabbját, minden többit háttérbe szorítót! Mert ez már nagyon is «a zsebbe vág».

És a legszomorúbb a dologban, hogy nincs segítség, orvosság a baj ellen! A gabonafutrinkabogarak egy része még most is él, hogy október végén e sorokat írom. A múlt héten jártam egy nagyobb uradalomban s a gabonafutrinka roszban és őszi árpatáblán még igen sok élő bogarat szedhettem annak jeléül, hogy a petelerakás még nem ért véget, tehát a kártevés a később kikelt lárvák révén még nagyobbodni fog. S mivel a csócsároló télen nem pusztul el, tavasszal is folytatja garázdálkodását egészen május közepéig, amíg bábbá nem alakul át. A meglepett vetés prédájául esik a kártevőnek. Ha fiatal a növény, akkor a levél sását egészen elfogyasztja; ha ellenben már öregebb, fejlettebb a levél, akkor csak a rostközi puhább részeket eszi ki, míg a megmaradt rostokat csomóba összegyűri, összegyömöszöli. Ez a «csócsárolás» olyan jellemző a

gabonafutrinka lárvájára, hogy első tekintetre megállapítható a jelenléte, még ha magát a földre húzódot állatot nem is látjuk. Az összecsócsárolt idősebb növény is feltétlenül elpusztul.

Igy állván a dolog e kártevővel, a **védekezésről** vajmi keveset mondhatok. Csakis ott lehet segíteni a bajon, hol kártevés élesen elhatárolt foltokban mutatkozik. Ez esetben ajánlatos a foltokat körülárkolni s az árkon belüli fertőzött vetést sertésekkel alaposan megtisztíttatni a férgekkel. Csak-hogy ilyen élesen elhatárolt foltokban kevés helyen jelentkezik a baj; a leg több esetben általános a fertőzés. Az ilyen vetésről pedig legjobb lemondania a gazdának. Eressze rá a sertést, járassa, túrassa késő őszi s még tavasszal is, amíg lehet s azután a sükséghez képest szántsa fel, vagy fogasolja el s ültessen, vagy vessen oda kapásnövényt — semmiesetre se újra kalászoszt.

Hogy pedig a jövőben újfent meg ne járja, tartson rendszeres vetésforgást, kalászoszt ne vessen kalászos után, sőt még kerülje azt is, hogy az új vetés a volt gabonátálba szomszédságába essék, mivel egyrészt a bogarak, másrészt a lárvák innen átvándorolhatnak. A gabonatarlót aratás után azonnal szántsa fel s ha kizöldült, újra szántsa le mélyen, hogy a földjében rejtőző kártevőtől megvonja a táplálékot. Tanácsos a kizöldült tarlószántást gyakrabban sertésekkel megjárítani, hogy az esetleg már kikelt czócsárolókat kiszedjék. Aki ezeket az óvószabályokat évről-évre betartja és követi, annak nem lesz baja a futrinkával, mert ez az ilyen gazdálkodás mellett nem találja meg életfeltételeit.

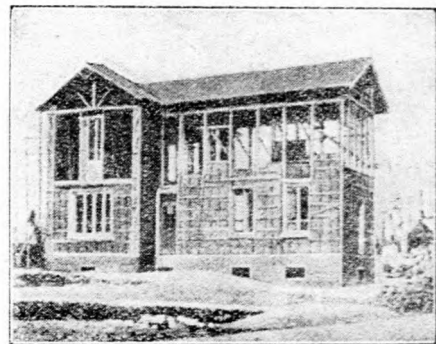

A Dorner-féle rétygalyu.

A rétygalyulás. (Képpel.) Legelőinken és réteinken a vakondtúrásokat elsimítani nem szokás. Elég nagy kár ez! Hiszen a vakondtól felszínre túrt földhalom féregmentes, kitűnően elporhanyított, igen sok növényi tápanyaggal rendelkező föld, melynek kiváló gazdasági írónk, **Dorner Béla** olyan trágyázó erőt tulajdonít, mint amilyen a komposzté. Az el nem terített vakondtúrások pár év alatt megzöldülnek ugyan, de nagyobbára gyom telepszik rájuk, melyet tisztességesen lekaszálni még nagy időpocsékolás árán sem lehet, másrészt a kúpok teteje nyáron kiszárad, alja pedig az esővizet tartja vissza a kupok közötti gödrökben, hol azután savanyúfű szokott megtelepedni. A vakondtúrások elsimítása legszaporábban megy egy boronához hasonló szerkezettel: a rétygalyuval. Oldalt két, kb. 1 m. hosszú szántalp képezi a gyalu rááját, melyeket négy vaselű keresztirűd fűz össze. A keresztben álló rudak a tulajdonképeni gyaluk. Közülük az első legmagasabban áll, minden következő mélyebben, a legutolsó pedig már az oldalsó talpknál is mélyebben simítja a talajt. Ezen kitűnő szerszámnak két előnye van: olcsó, mert bármely faragó ember el tudja készíteni, másrészt nem ugrál át a vakondtúrásokon, hanem gyaluú fokozatosan, apránként biztosan, de lemetszenek a dombokból egy-egy réteget s így azt el tudja simítani. Ha a legutolsó gyalura csipkés vasélt verünk, akkor ez a földet meg is tépi, ami a moha gyérítése, irtása szempontjából jelent nagy előnyt.

Sásoljuk-e a rozstot? A sásolás mindig kétélű dolog. Habár a kövér földben búján fejlődött rozsvetés vastag hótakaró alatt könnyen kipállhat és így reá nézve a sásolás üdvös dolog lenne, nem szabad elfelejteni, hogy a sásolt rozsvetés a száraz fagyoktól szenvedhet sokat, ha azok a sásolás után korán köszöntenek be. Ezért Gyárfás véleménye szerint, a mostani időjárás mellett, mikor korai fagyoktól kell tartani, legfeljebb csak a levélhegyeknek levágása lesz ajánlatos.

A szalma, mint építőanyag. (Két képpel.) Eddig csak a háztetőket készítették szalmából; most azonban már a falak készítésére is szalmát vesznek igénybe Franciaországban. A francia jelentés szerint a fundamentumot betonból építik. Erre fagerendákból egy vázát készítenek. A legalsó gerendát aszfaltlemezzel burkolják be, hogy a talajnedvesség a falakba fel ne hatoljon. A gerendaváz közeit kitöltik szalmából préselt téglákkal. A téglapréseles oly módon folyik, mint ahogy nálunk a szalmatömbök préselese, de sokkal nagyobb nyomással, hogy a szalmatégla kellő tömörséget és szilárdságot kapjon. A szalmafalakat végül kívüli-belüli vakolattal befedik. Hogy a szalmafalokban férgek tanyát ne üssenek, a szalmatégla alsó sorában házagot kényszerít és ide időnkint mérges gázokat (formaldehidgőzt, kén-dioxidot stb.) vezetnek, melyek felhatolnak a fal minden kis részébe s az esetleg ott levő férgeket előlik. Az ilyen épületek télen jó melegek és nyáron elég hűvösek, mert hiszen a szalmaréteg — a szalmatömbvel tapasztalatunk szerint — nem engedi át magán a meleget s így nyáron nem engedi be, télen nem engedi ki. Az építészeten kevésbé jártas egyének bizonyára aziránt aggodalmaskodnának, hogy az ilyen épület nem elég tartós és nem eléggé tűzbiztos. A mérnökök ezt az aggodalmat nem osztják. Utalnak arra, hogy a szalmatégla jól megfogja a vakolatot, mely utóbbi őt a romlástól megvédi, másrészt súlyt a szalmafal nem visel, mert helyette viseli ezt a gerendaváz. Tűzbiztonságának kielégítő voltát pedig az sejteti, hogy a francia biztosítótársaságok nem követelnek több díjat, mint egyéb, szilárdan épített házaknál. Nagyobb baj az, hogy a faváz arányilag sok gerendát igényel, már pedig a Kárpátok erdeinek elvesztével faanyagban mi nagy hiányt szenvedünk.

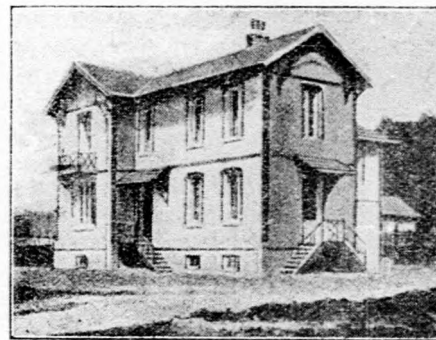

Szalmából készült ház építés közben.

Sertéshizlalás. Sertések hizlalása céljából nálunk főleg korpát, árpát és kukoricát szoktak igénybe venni. A korpát csak a hizlalás elején ajánlatos etetni, azután pedig csak árpát és tengerit egyenlő mennyiségben, vagy a hizlalás utolsó 1—2 hónapjában csak tengerit. A takarmány mennyiségével a sertések étvágyához kell alkalmazkodni. A hizónak minden etetéskor jól kell lakni, de túlsókat azért ne adjunk elébe, mert egyszeri megzabálás után napokig nem eszik és ekkor súlyában jelentősen visszaesik. Hiba az, ha a hizósértés éhesen távozik a vályutól, de még nagyobb, ha számottevő mennyiséget hagy még ott.

Mikor ültessünk gyümölcsfát? Az összes gyümölcsfák ültetésére legjobb időszak az őszi, még pedig október—november hónap. Csak hideg és nedves (mélyfekvésű) talajba ültessünk márciusban. A gödrök 1 méter szélesek és 80 cm. mélyek legyenek.

Zöldhernyők elleni védekezés. Gyümölcsöseink kártevői között igen veszedelmes ellenség a téli kis araszoló pillé hernyója, a zöldhernyő, mely a cseresznye-, körte- és almafákat, rügyfakadást idején a fiatal rügykeket, leveleket pusztítja el. A védekezési mód igen egyszerű. A fa törzsére mellmagasságban 16—18 cm. széles, erős, vastag papirból készült gyűrűt kötünk (kérgek fáknál a kérgek közeit agyagos trágyakeveréssel simává tesszük) s arra tenyérnyi szélesen ragados anyagot kenünk, mely megakadályozza, hogy az araszoló pillé szárnyaltalan nőténye a fa koronájára juthasson. A védekezést október hónapban meg kell kezdeni, mert a pillék vándorlása most kezdődik és 200—300 hernyó lehet ki minden egyes nőtényepille után a következő tavaszop.

Szalmaház készen.

A kormányzó Örkenyben.

Balról: Horthy Miklós kormányzó üdvözli Csanády Frigyes gyalogsági tábornokot vitézi telekbe való beiktatása alkalmából. Jobbról: Tóth községi bíró köszönti a falu új gazdáját.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Zeneművészeti iskolát szeretnék végezni. Hol tanulhatnék a legkevesebb költséggel? (M. M. Püspöki) — **Felelet.** Először iratkozzék be zenei magániskolába, amely minden nagyobb helyen van, vagy magánúton tanuljon. Ha elvégezte az alsóbb és középfokú iskolákat és olyan tehetségesnek mutatkozik, hogy érdemes zenei pályára lépnie, Budapesten a *Zeneművészeti főiskolán* sikeres felvételi vizsga után képezheti tovább magát.

Kérdés. 1. Belga házinyulak hol szerezhetők be? 2. Kanárimadarat hol vásárolhatok? (F. J.) — **Felelet.** 1. Belga óriás nyulak beszerezhetők Aranka László intézőnél Hajduteéten. 2. Kanárimadarak kaphatók a «Madárkereskedés» nevű üzletben, Budapest, IV., Papnövelde-utca.

Kérdés. Fonógép kedvezményes árban hol szerezhető be? — **Felelet.** A fonást mint háziipart a földművelésügyi minisztérium háziipar-osztálya (Budapest, V., Földművelésügyi minisztérium) iparkodik vidéken terjeszteni. Az Országos Falu Szövetség (Budapest, VIII., Vas-utca 19) a vidék kulturális fejlesztését szolgálja. Forduljon a fennírt címekhez, ezek útján talán lehetséges lesz a fonógép kedvezményes beszerzése.

Kérdés. Hogyan védekezhetünk az aranka ellen? (M. J.) — **Felelet.** Leghathatósabb védekezés az aranka ellen az, hogy arankamentes vetőmagot használjunk. Lucernavetőmagot csak arankamentesen, valamely magvizsgáló állomástól ólompecséttel lezárt zsákokban szabad vetési célokra forgalomba hozni. A lucernavetést e mellett figyelemmel kell kísérni, gyakran (főleg kaszálás előtt) átvizsgálni és az arankás foltokat kikapálni, úgy hogy még az egészséges rész is egy jó lépésnyi kerületben köröskörül kiirtassék. A csupasz foltokat lucernamaggal (vagy más takarmányfélével) újból elvetjük. Az irtásnak olyankor kell megtörténni, mikor az aranka még nem virágzik. Ha az aranka már elvirágzott, ne elégedjünk meg a folt kikapálásával, hanem a kikapált arankás lucernát hintsük be azonnal szalmával, gyujtsuk meg és égessük el. Az aranka irtása miniszteri rendelet értelmében kötelező.

Kérdés. Kétten bérlünk egy szoba és konyhából álló lakást műhely céljára, melynek évi bérét 3200 koronára emelte az idén a tulajdonos. Most 24.000 koronára akarja felemelni a bért. Kötelesek vagyunk-e elfogadni, vagy sem? — **Felelet.** A béremelést közli levélre, írják meg egy ajánlott levélben, hogy a béremelést nem fogadják el, mire a bérbeadónak a bíróságtól kell kérni nyolc nap alatt a bér megállapítását. Véleményünk szerint a tulajdonos újabb béremelése rendkívül túlzott.

Kérdés. Egy polgári sorból született leány mennyi gyermek-tartási díjat kaphat házasságon kívül született gyermeke után? (Vác-Szentlászló.) — **Felelet.** A bíróság a tartásdíjat az anya és természetes apa társadalmi állása, a vagyoni és kereseti viszonyok, továbbá annak figyelembevételével esetenként állapítja meg, hogy az apának van-e családja s vannak-e törvényes házasságból származó gyermekei.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A kormányzó Salgótarjánban és Balassagyarmaton. Horthy Miklós kormányzó díoméltósága az elmúlt hét vasárnapján Rakovszky Iván belügyminiszter társaságában meglátogatta Salgótarját. A bányamunkásság üdvözlő beszédeire válaszolva kijelentette a kormányzó, hogy meggyőződése szerint belátható időben jobb napoknak nézünk elébe, de ehhez rend és nyugalom kell az országban. Anarchia ebben az országban többé nem lesz, mert az erre irányuló mozgalmat az államhatalom el fogja nyomni. A kormányzó ezután a katonai gyakorlótéren szemlét tartott a csapatok fellett. Innen a kormányzó és kísérete *Acsaerdőkürt* és *Nógrádkövesd* érintésével *Balassagyarmatra* utazott ahol résztvett a csehek kiverése alkalmából elesettek emléktáblájának leleplezési ünnepélyén. Katonai díszszemle után a főméltóságú úr küldöttségeket fogadott, este pedig visszatért a fővárosba.

Tisza István gróf halálának negyedik évfordulója. Október 31-én volt Tisza István gróf halálának negyedik évfordulója. A fővárosi *Nemzeti Kaszinó* Tisza István emlékeztére díszes márványtáblát készíttetett, amelyet az évforduló napján lelepleztek le. Az ünnepségen megjelent Horthy Miklós kormányzó, József, József Ferenc és Albrecht királyi hercegek. Bethlen István gróf miniszterelnök, valamint nagyszámú előkelő közönség. Az emlékbeszédet Széchenyi Emil gróf tartotta. A márványtáblán az egyesített magyar címet átkaroló oroszán alatt a következő felírás olvasható: «Nehéz viszonyok között mit bánja a becsületes ember, mi lesz a személyéből». Debrecenben a városháza dísztermében egy Tisza Istvánról készült arcképet lelepleztek le a szomorú évforduló alkalmából. Az ünnepségen képviseltette magát a kormány és a nemzetgyűlés Miskolczi Lajos, Debrecen és Hajdu vármegye főispánjának személyében. A város díszközgyűlést tartott, a leleplezés alkalmával pedig Kölcsey Sándor dr. törvényhatósági bizottsági tag mondott nagy emlékbeszédet. Az *Országos Tisza István Emlékbizottság* szintén emlékünnepelet tartott, melyen Berzeviczy Albert méltatta a nagy magyar államférfiú érdemeit.

Eltemették Gárdonyi Gézát. *Gárdonyi Gézát*, a magyar irodalom elhunyt büszkeségét őt megillető gyászpompá keretében helyezték örök nyugalomra Mindszentek napján Eger városában. Több mint tizenötezer főnyi néptömeg kísérté az elhunyt költőt utolsó útjára. A ravatalt a Liceum dísztermében állították fel. Délelőtt tíz órakor a koporsót a székesegyház előtti Esterházy-terre vitték, ahol koporúkkal elborított katafalkon helyezték el. *Szmrecsányi* Lajos érsek négy kanonokkal és huszonnégy pappal vonult az érseki palotából a koporsó elé s az egyházi szertartás alatt az egi dalárdák énekelték a gyászdalokat. Az egyházi szertartás után *Trak Géza* dr., Eger város helyettes polgármestere vett búcsút a nagy halottól, *Kupcsay* Felicián pedig a kormány nevében búcsúztatta Gárdonyit. *Négyessy* László az Akadémia, *Szávay* Gyula a Petőfi-Társaság, *Pintér* Jenő a főváros nevében mondott búcsúztatót. A koporsót az egi újságírók emelték vállukra s úgy vitték a gyászoló közönség sűrű sorfala között a halottaskocsira, mely a várhegy alá gördült. Itt a koporsót ismét az újságírók emelték vállukra s vitték fel a *Bedek-bástya* ormán megásott sírhoz. A sírnál *Petrovics* Gyula kanonok végezte a szertartást, melynek végzetével több gyászbeszéd hangzott el. A koporsót azután elhantolták. Gárdonyi sírján nagy tölgyfa-kereszt áll, amelynek ez a felirata: *Gárdonyi Géza. 1863—1922. «Csak a testem.»*

Petőfi segesvári szobrát leleplezték Kiskunfélegyházán. Az elmúlt vasárnap délelőtt leplezték le Kiskunfélegyházán *Petőfi* Sándornak Segesvárról megmentett ércszobrát. Az ünnepi beszédet *Pakots* József nemzetgyűlési képviselő, a Petőfi-Társaság tagja mondotta. «Azért áldozunk ma — mondotta — különös megilletődéssel nagy költőnk szobra előtt, mert öbenne van az az ígéret, hogy amiként ércszobráról le hull ma a nemzetiszínű lepel, úgy a Magyarországra borított halotti leplet is letépi honfiaink szabadságvágyó ereje. A magyar Hírszeleget élénklése után *Jakab* Ödön, a Petőfi-Társaság tagja előadta «Petőfi» című ódáját. *Holló* Béla polgármester a város nevében átvette a szobrót. *Zilahy-Kiss* Jenő fővárosi tanácsnok a székesfőváros törvényhatósága nevében helyezte el a szobrót. A leleplezési ünnepségen képviseltették magukat a szomszédos városok közül *Szentes*, *Kiskunhalas* és *Szolnok*. A leleplezést társaságban követte. Az országos ünnepet március 15-én tartják meg a Petőfi-szobor előtt. *Petőfi* hatalmas ércalakja — *Köüll* Miklós szobrászművész nagyszerű alkotása — Kiskunfélegyháza főteréről mutat most Erdély felé és amint felszabadul Segesvár, ismét visszakerül a segesvári vár ormára.

A reformáció évfordulója. A kereszténység életének Krisztus születése óta legnagyobb fordulója, a reformáció, 1517. október 31-én teljesedett be. Ekkor vallott szent *Luther* Márton s innen számítódik a protestantizmus. A magyar református, evangélikus és unitárius egyházak szintén fiú kegyelettel fordulnak a reformátor alakja felé és juttatják kifejezésre megkülönböztetett érzelmeiket. A budapesti evangélikusok főistentisztele a Deák-terti templomban zajlott le, ahol *Raffay* Sándor püspök méltatta a reformáció jelentőségét. Este az *Országos Evangélikus Szövetség* tartotta meg emlékező ünnepét, amelyen az országos elnök, *Kaas* Albert báró nemzetgyűlési képviselő intézett szót az jelenlevők-höz. Ugyanebben az időben *Ravasz* László püspök a Kálvin-teren beszélt az ünnep jelentőségéről.

A Népszövetség foglalkozott a székelyek sérelmeiről szóló emlékirattal. A Népszövetségi Tanács foglalkozott az erdélyi székelyek emlékiratával, melyben kisebbségi jogaik megsértését panaszolják fel. A Népszövetségi Tanács az emlékiratot válaszadás végett a román kormányhoz utalta át. Ha a román kormány és a Népszövetségi Tanács felfogása között ellentét támad, akkor az ügyet, mint az első ilyen-nemű esetet, a hágai döntőbíró elé terjesztik, amelynek ítélete ellen azután nincsen felelkezés.

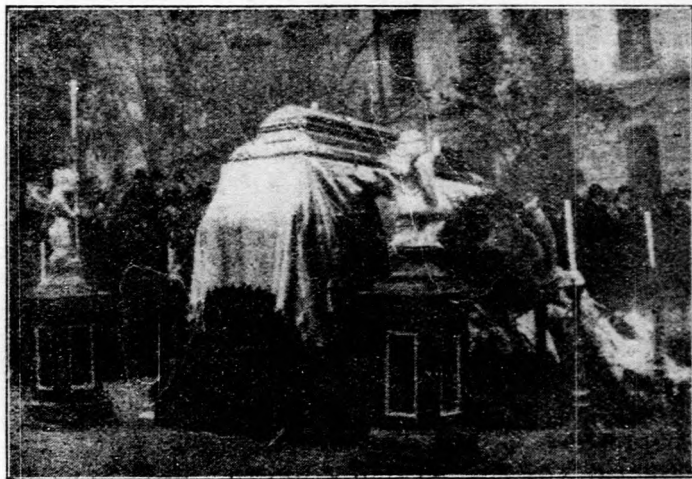
Dicső elismerés egy hadifogolyának. A krasznójarski túszzá-
lítottá vált Nagy Kálmán volt 68. gyalogezredbeli tartalékos zászlós, polgári életben református segédlelkész, aki Oroszországban ottani származású feleségével karöltve, lelkes hazafiasságtól vezéreltetve, beteg bajtársai körül önfeláldozóan működött. Nagyrészen arról gondoskodott, hogy az elinduló szállítmányokat megfelelő gyógyszerrel és némi élelmiszerral is ellássák és bajtársai érdekében minden tőle telhetőt megtett. Nagy Kálmánnak ezekért a nemes cselekedeteiért a honvédelmi miniszter köszönetét és elismerését fejezte ki.

A Népfőiskolások Széchenyi Szövetségének közgyűlése. (Képekkel.) A helyi és vidéki gazdatársadalom rendkívüli érdeklődése mellett tartotta meg október 29-én délelőtt a Népfőiskolások Országos Széchenyi Szövetsége második közgyűlését Szeged városháza közgyűlési termében. A közgyűlésen *Schandl* Károly dr. államtitkár elnökölt. Megjelentek *Koszó* István belügyi államtitkár, *Steinecker* Ferencz dr., a közgazdaságtudományi egyetem tanára a közoktatásügyi miniszter képviseletében, *Eckhardt* Tibor és *Héjj* Imre nemzetgyűlési képviselők, *Aigner* Károly szegedi és *Temesváry* Géza dr. hódmezővásárhelyi főispánok, *Somogyi* Szilveszter dr. polgármester, *Gesztelyi* Nagy László, továbbá az országos népfőiskolának számos küldöttsége. A közgyűlést *Schandl* Károly nyitotta meg. Beszédében rámutatott, hogy súlyos eseményekben gazdag esztendő viharzott el fölöttünk, amikor kibontottuk Széchenyi Istvánnak, a legnagyobb magyarnak zászlaját. Vázolta azt a gazdasági harcot, amelyet Zürich és London ellen kell megvívunk. Csakis a gazdasági megerősödés segíthet bennünket győzelemre ebben a háborúban. Gazdajainknak tehát tódulniuk kell a gazdasági iskolákra. Kívánatosnak tartja, hogy a magyar házi szövőipar új lendületet nyerjen.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Koszó* István belügyi államtitkár a jó példaadás szükségét hangoztatta. *Steinecker* Ferencz dr. a közoktatásügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta és kifejti, hogy ma is Széchenyi eszméire van szüksége hazánknak.

Schandl Károly üdvözölte a megjelent egyesületek és népfőiskolák küldöttségeit, továbbá a városi hatóságokat. *Csucs* József és *Gulácsy* Sándor dr. jelentése után *Eckhardt* Tibor a dorozsmai kerület képviselője üdvözölte a nagygyűlést, *Héjj* Imre pedig a dunántúli területek üdvözlését tolmácsolta. *Gesztelyi* Nagy László és *Somogyi* Szilveszter felszólalása után a nagygyűlés véget ért. A gyűlésen megjelent ezután Széchenyi szobrát koszorúzták meg. Este társasvacsora volt.

A közlelmezési miniszter intézkedései az árdrágítás szigorú megtorlására. *Bud* János közlelmezési miniszter a legteljesebb szigorral fog fellépni mindazok ellen, akik az élelmiszereket indokolatlanul magas áron adják el a fogyasztóknak. *Malombizottság* alakul, amely a lisztárakat fogja napról-napra ellenőrizni. A közlelmezésügyi miniszter ezenkívül utasítást adott a hús- és zsírárak felülvizsgálására is. Mert lehetetlen állapot az, hogy amikor a marha és a sertés beszerzési ára esik, a kereskedők változatlanul magas árat kívánnak, vagy ha mérséklék is az árakat, az egy-kétkoronás olcsóbbodás egyáltalán nincs arányban a beszerzési árak csökkenésével. A közlelmezési miniszter utasítására ennél fogva az Árvizsgáló Bizottság egyenként fogja ellenőrizni a henteseket és a mészárosokat és a legszigorúbb vizsgálatot indítja az árdrágítók ellen. Hasonlóképen ellenőrizni fogják a vendéglősöket is, mert az ő árköveteléseik sincsenek arányban a hús mostani árával. Akit visszaélésen érnek, azt az uzsorabíró elé állítják és példás büntetéssel fogják sújtani.

Gárdonyi Géza a ravatalon.

Soronkívül intézik el a földben kivetett vagyonválság elleni panaszokat. Az ezer holdnál nagyobb földbirtokok vagyonválságát már kivetették s az erre vonatkozó panaszok már nagyszámban érkeznek a közigazgatási hatóságokhoz. Ezeknek a panaszoknak lehető leggyorsabb elintézése fontos közérdekből feltétlenül szükséges, mert a Földbirtokrendező Biróság a válságföldeket addig nem oszthatja ki, amíg a vagyonválságot jogerős ítélettel meg nem állapítja. Wlassics Gyula báró, a közigazgatási bíróság elnöke ezért elrendelte, hogy az erre vonatkozó ügyeket soronkívül intézzék el.

November 15-éig lehet a földadót kedvezményesen befizetni. A pénzügyminiszter a földadónak 5, illetve 20 vagy 30 százalék elengedése mellett való kedvezményes befizetésére megállapított időt, mely október 31-én járt volna le, november 15-éig meghosszabbította.

Kép a papírpénz korából.

Képünk azt a jelenetet örökíti meg, mikor egyik német bank ruhakosarakban és butorszállító kocsiban pénzt szállít.

Nagyatádi Szabó István látogatása a harangöntődében. A földművelésügyi miniszter úr a múlt héten meglátogatta az Ecclesia Harangművek r. t. cseplői bértelepén működő harangöntődét, ahol ezen alkalommal újabb 30 drb harangot öntöttek, köztük az erdőcsokonyai ref. egyház két harangját is. A miniszter úr, mint ezen egyház presbtere, az erdőcsokonyai reformátusok nevében is közvetlenül a harangok megszületése előtt magaszáryalású beszédet mondott. «Mint olyan férfiú — mondotta többek között nagyatádi Szabó miniszter úr — aki nagy súlyt helyezek a vallásos érzésre, mert abból fakad az emberi lélekben a hazaszeretet, a munkaszeretet és a becsület, azt kívánom, hogy az itt előttünk születendő harangok a vallásos érzést mélyítsék úgy a felnőttekben, mint a serdülő ifjúságban és kívánom Isten áldását az Ecclesia Harangművek r. t. vezetőire és szorgos munkásaira és mindazokra, akiknek életét ezen harangok hangja kísérni fogja.» A lelkes eljenzéssel fogadott beszéd után Máteffy Viktor prépost, esztergomi plébános, aki az esztergomi harangok megöntéséhez jött el szintén ezen alkalommal Antony polgármester és Waldvoegei ténparancsnok kíséretében, imát és hazafias beszédet mondott, kérve a Mindenható, hogy az új harangok új keresztény és nemzeti életet és Magyarországot feltámasztást hirdessék. A festői látványosságot nyújtó harangöntésnél megjelent Csizsárik János c. püspök, dr. Mészáros János érseki helytartó, Sozansky Mihály, az Iparosok Orsz. Szövetkezetének vezérigazgatója és nagyszámú érdeklődő közönség.

Ezer koronába kerülnek az új útlevelek. A belügyminiszter az új útlevelek kiállítására ügyében fennálló egyes rendelkezéseket módosította és új mintájú bélyeges útlevelülrapok forgalombahozatala iránt intézkedett. Az új útlevelek 32 oldalból állanak és érvényességüket négy ízben meg lehet hosszabbítani. Az útlevelek után szedett kiállítási díjakat is emelték; ezentúl a napszámosok, munkások, cselédek stb., továbbá közszolgálati alkalmazottak — ideértve a nyugdíjasokat is és ezek hozzátartozóit — 95 korona kiállítási díjat és ezenfelül öt korona bélyegilletéket, minden más foglalkozásúak ellenben 95 korona kiállítási díjat és ezenfelül ötven korona bélyegilletéket fizetnek.

Gazdák gyáralapítása. A mezőgazdaság és állattenyésztés termékeinek feldolgozása jövedelmező. Nagyon helyes irányzat kezd most e tekintetben érvényesülni, amelynek célja az, hogy maguk a termelő gazdák vegyenek részt oly ipari vállalkozások alapításában, amelyek mezőgazdasági termékeket dolgoznak fel. A nagykunsági gazdák tömegesen vesznek részt egy ilyen vállalat létesítésében. A vállalat alapítókéje 100 millió korona lesz és bőripari és vegyészeti cikkeket fog előállítani. Az alapításban más vidéki gazdák is részt vesznek. A gazdák ez úton a nyersbőr feldolgozásából származó anyagi hasznot a maguk részére biztosítják s e mellett az ipar fejlődését is előmozdítva, nagy értékkel gyarapítják a nemzeti vagyont.

Huszonöt korona a főzősö kilója. A pénzügyminiszter rendelete alapján a főváros tanácsa a sóelosztó bizottság hozzájárulásával folyó évi november 1-től kezdődően a főzősö árát nagyban métermázsánként 2340 koronában, kicsinyben kilogrammonként 25 koronában, a marhasó árát métermázsánként 1740 koronában, kicsinyben pedig kilogrammonként 19 koronában állapította meg.

Jelentkezés lötenyészési szolgálatra. Nagyatádon és Palinban, előbbi állomáson 1903-tól 1911-ig, utóbbi helyen 1912-től 1918-ig szolgált menes-kari katonák, akik abban az időben fedezetési állomásvezetői szolgálatot teljesítettek, felszólíthatnak, nem vállalkoznak-e az 1923. évi fedezetési időnyre, vagyis 1923. évi február hó 1-től 1923. évi június hó 20-ig Ozora, Pincehely, Regöly, Szakaly, Tamási, Nagykögyi, Tengőd, Felső-ireg, Nagyszokoly, Magyarkeszi és Felsőnyék községekben felállítandó bérállomások rendes kezelésére. Munkakör: két vagy legfeljebb három állami mén etetése, ápolása, gondozása, jártatása, szerszámkarbantartás, fedezetés, az irományok vezetése, a helyiségek rendbentartása. Javalmazás: havi fizetés egy métermázsá bűzának a tőzsdéi napi ára, napi étkezés sorban a lötenyésző gazdától, egy, de legfeljebb két személyre, lakás az istálló melletti szobában, annak fűtése, világítása, minden megtermékenyített kanca után 100 korona jutalom. Jelentkezés: ez évi november hó 20-ig a kezelni kívánt bérállomás megjelölése mellett vagy személyesen, vagy írásbelileg a Tolnatai és Vidéke Félv. Lötenyészési Egyesület igazgatójánál, Horváth Jenő ny. ezredesnél, Székesfehérvár, Ferenc József-tér 2.

A vámgabona térítési ára. A pénzügyminiszter november havára az őrlés után beszolgáltatott kontingensgabona, továbbá a kereskedelmi őrlés után és az ellenőrzött malmokból beszolgáltatott, illetve beszolgáltatandó gabona térítési árát métermázsánként a következőképpen állapította meg: rozs (kétszeres) 7400, árpa 7000, tengeri 9100, zab 6500, köles 8000, tatárka 10.500, ocsú 500 korona.

A válságbúza november havi ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő búza árát november hónapra szóló érvénnyel métermázsánként 11.000 koronában állapította meg.

A gyufa kincstári részesedése. A gyufa után fizetendő kincstári részesedést a pénzügyminiszter a törvény értelmében járó fogyasztási adón felül további rendelkezésig a következőkben állapította meg: fadótos (faszalcs) gyufa után csomagonként legfeljebb 56 szál tartalommal 1 korona 60 fillér, minden további megkezdett 56 szál után ugyancsak 1 korona 60 fillér, más gyufa után csomagonként 2 korona 40 fillér, illetve további 2 korona 40 fillér.

Esőgépet állítottak be egyik hódmezővásárhelyi gazdaságba. Egyik hódmezővásárhelyi birtok tulajdonosa nagyszabású esőgépet állíttatott fel, amely tartós szárazság esetén műesővel öntözni a növényzetet. A gép víztartójában 3600 hektoliter víz fér meg.

Gyöngnyakék a vaj között. A rendőrség arról értesült, hogy nagyértékű ékszer szándékoznak a határon kicsempészni. A szükséges intézkedés megtörtént és Salgótarjánban detektívek tetten-érték Szitnyay Kornélt, ennek feleségét és Szitnyay Imrét, amikor egy bődönben olvasztott vaj között tízenháromszor igazgyöngy nyakéket akartak a határon kicsempészni. Szitnyayékat Budapestre hozták, ahol a főkapitányságon azt vallották, hogy az ékszer, amely családi ereklye, még 1918-ban Selmechányáról hozták Budapestre, hogy itt értékesítsék, de miután a kellő ellenértéket érte megkapni nem tudták, most vissza akarták vinni anyjuknak, aki Selmechányán lakik. A rendőrség az ügyben a nyomozást folytatja.

Fosztogató orosz vasutasok bosszúja. Az oroszországi vasúti állomásokon az utóbbi időben napirenden voltak a fosztogatások és az állapotok annyira elfajultak, hogy már maga a szovjet sem nézhette féltlenül a dolgot. Külön bizottságot küldött ki az esetek megvizsgálására és a bűnösök kinyomozására. A bizottság külön vonaton járta be a vonalakat, ám a vonatokat a múlt héten borzalmas katasztrófa érte. A Tambor kormányzóságban levő Morcsianszky város közelében a teljes gyorsasággal robogó vonat holtvágányra futott, kisiklott és pozdorjává zuzódt. A bizottság több tagja szörnyet halt, a többiek pedig valamennyien súlyosan megbesültek. A szerencsétlenség, mint megállapították, maguknak a vasutasoknak a műve, akik így akarták megszabadulni büntetteik következményeitől.

OLVASÓINKHOZ!

November 15-én új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább félve előfizetnek, 25 korona postaköltség beküldése ellenében

ingyen

küldünk meg karácsony előtt egy, az Uj Barázda lapkiadó részvénytársaság kiadásában megjelent, csinos kiállítású és igen gazdag tartalmú, 1923. évre szóló naptárt.

Fölkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése november 15-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás álljon be.

Aki szíven viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparos társadalom érdekeit, aki a vasárnapját kellemessé, hasznossá és tanulságossá akarja tenni, az előfizet a „Vasárnap“-ra.

A „Vasárnap“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

Előfizetési díjak:

negyedévre	100 K
félve	180 K
egész évre	360 K

Mutatványszámot ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz. V. em.

Oroszország a legborzalmasabb tél előtt áll. A legutóbbi becslések szerint Oroszországban és Ukrajnában a gabonatermés legfeljebb 2000 millió pud (1 pud 40 kg) lesz. A forradalom előtti évben, 1916-ban, a termés 3956 millió pud volt. Az éhínség továbbra is pusztítani fog az ideai télen Ukrajna déli részében, Krimben és a szamarai kormányzóság egy részében. Ép úgy súlyos helyzetbe kerül a szaratovi, a cseliabinszki, a szaracini, a viatki kormányzóság, a kirgiz vidék, a baskir köztársaság és a Kaukázus északi része. Az ukrainai vöröskereszt egyik képviselője Charkovból Moszkvába érkezett, hogy felhívja a figyelmet Ukrajna súlyos helyzetére, ahol a jekaterinoszlavi, nikolajevi, odesszai és alexandrovski tartományokban több mint egy millió ember szenved az éhségtől. Az ukrainai vöröskereszt sürgős anyagi segítyt és élelmet kér a volgai menekült gyermekek számára.

Agyonverte a mostohafiát. A Verseny-utca 10. számú ház egyik második emeleti kis lakásában borzalmas dráma játszódott le. Holzmann József, akinek a József-utca 38. számú házában van korcsmája, agyonverte tíz éves mostohafiát, mert észrevette, hogy a gyerek a fogásra akasztott kabátja zsebéből pénzt szokott kilopkodni. A fiú a feleségének első házasságából származik s az új házasságából is született egy gyermek, aki most tölti be első évét. A korcsmáros vállatóra fogta mostohafiát. Letérdeltette, pálcával ütlegelte, majd egy vastag seprőt ragadott meg, amelynek nyele hamarosan összetört a fiú hátán. Amikor a seprőnyél összetört, akkor egy vastag karót kerített elő, amelyet szintén darabokra tört a csenevészestű fiún. Az embertelen ütlegelések közben a fiú bevallotta, hogy csakugyan lopkodta mostohaapját. Amikor a fiú már mindent bevallott, a korcsmáros még nagyobb indulatba jött, fölragadta a gyermeket és teljes erejéből a földhöz vágta. A kétségbeesett anya az ijedségtől dermedten, télenül kellett, hogy végig nézze a rettenetes jelenetet. Az embertelen korcsmáros ezután eltávozott hazulról. Értesítették a mentőket, de mire megérkeztek, a kisfiú már halott volt. Holzmann a korcsmájában elfogták és letartóztatták.

TRÉFÁK

Fulánk.

- Ismeri ön M. író?
- Csak személyesen, a nevet nem!

A rossz emlékezőtehetség.

— Kedves Müller úr, higgye el, minél öregebb leszek, annál rosszabb az emlékezőtehetségem. Két dolgot tudok már csak megjegyezni.

— Mit?

— Hm... hm... igen... ham... ej... no nézd csak... hát nem elfelejtettem!

Lassan eszmélt a dologra.

— Tehát, tanu úr, ön ott volt, amikor a korcsmában a verekedés volt. Mondja el nekem, hogyan történt a dolog?

— Hát, bíró úr, én az asztalnál ültem és nyugodtan ittam a korsó sörömet. Egyszerre csak valaki egy korsót vágott a fejemhez. Ez mindjárt feltűnt nekem...

Az útlevélosztályon.

Hivatalnok: Van valami különös ismertetőjele?

Kérvényező: Igenis! Hiányzik a vakbelem!

REFORM-FOGÁSZAT.

Műfog kaucsukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szápadlásmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcelán fogkorona 2000 koronától. Plombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-1-ig. Dentist FENYVESI MÉNYHÉRT fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros-bőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

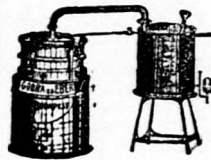
DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban

RENNER ÉS HAMVAI

sodronyfonat- és szitaárú készítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

Vörösréz pálinkafőző- és mosóüstök

központi és mezőgazdasági szeszfeldberendezés. Dupla üstök álló és buktatók. — Vízmelegítő minden formában. Szontágh Pál részügyár (cégtőlők Terény Samu) Budapest, IX. ker., Üllői-út 19. szám.

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT
AKAR?-IRJON!
HATSCHÉK FARKAS MOZI BÉPÉST
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.

HARANGOKAT

AZ ECCLESIA HARANGÖNTŐÉJÉ

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Országos Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

Harangművek r.-t.

„Ecclesia“ alapítása
Budapest, IV., Irányi-u. 27.

REJTVÉNYEK

VÁSÁR ÉS PIAC

Képrejtvény.

(Beküldte: Ifj. Batha Kálmán, Nagyrákosról.)

Számrejtvény.

Egy katona találkozik egy leánnyal. Kérdi tőle:

— Hány éves vagy, hugom?

— Amennyi — annyi. Anyámasszony két annyi, apám-

uram öttel több, mind a hárman száz évesek vagyunk. Találja hát ki?

(Beküldte: Domonkos Sándor, Dorozsmáról.)

Betűrejtvény.

1000 $\frac{a}{\text{két éves}}$

(Beküldte: Ifj. Szeider József, Mezöberényről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 49-ik számunkban közöljük.

A 43-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Béketűrés kulcsa az örömek.
2. Betűrejtvény: Setét, borús az ég.
3. Verses talány: Szeffű.

Megfejtették: Czeiner György, ifj. Kovács Zsigmond, ifj. Józsa Lajos, B. Tóth Sándor, Vajda Flórián, Csányi Béla, Finta Mihály, Erl Ferenc, ifj. Nagy Sándor, Sziájtó Ferenc, Miháldinecz János, Nagy István, Szakál József, alsópáhoki Olvasó- és Önképző Gazdakör, Király Lajos, Lőrincz Gyula, ifj. Oláh János, Lőrincz József, Porzolt István, Szabó István, Tóth Gyula, Gonda Vince, Biró Adám, ifj. Veres Bálint, Gergely József, Berky Ignác, Naszvadi Sándor, Kenéz Kálmán, Kunos F. Károly, Tóth József, Kovács Sárika, ifj. Szalkay F. Gábor, ifj. Illés József, ifj. Nyerges Mihály, Herbeck János, Geiszt József, ifj. Ritecz István, Jäger Jánosné, Finta Mihály, Fehér Mariska, Bagdi Aranka, ifj. Málinger István, Nyitray Péter, Tarnóczy Anna, Sárossy János, Németh István, Nagy István, özv. Végh Sándorné, Hoppál Sándor, özv. Krekkó Ferencné, Nagy Margitka, Kulcsár László, Kovács György, Bagdány Vilma, Szűcs Lászlóné, Racsó István, Éva Béla, Kistóth István, Parcsami József, Iványi Mihály, Molnár István, Mrávik János, Selli János, Takács Rezső, Mikolka István, Bugár Ignác, Sivák Ferenc, Zsitkovics Antal, Sivák Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: Fehér Mariska (Sur), Nyitrai Péter (Sajókaza), özv. Végh Sándorné (Tiszafüred), özv. Krekkó Ferencné (Simontornya), Bagdány Vilma (Biharnagybajom), Iványi Mihály (Orosháza), Takács Rezső (Bogyoszló), Mikolka István (Eger), Zsitkovits Antal (Hernádpetri), Geiszt József (Várdomb).

A 44-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

(Fővárosi árak november hó 5-én.)

Gabona, liszt és élelmények. Búza 76 kg-os: Tiszavidéki 10.800—10.850 K, fejeérmegeyi és pestvidéki 10.750—10.800 K, búza 78 kg-os: Tiszavidéki 10.850—10.950 K, fejeérmegeyi és pestvidéki 10.800—10.900 K, rozs 7000—7500 K, takarmányárpa 7050—7200 K, sórárpa 7400—7600 K, zab 6700—6800 K, repce 16.000—16.500 K métermázsánként. — A liszt piacon mérsékelt forgalom mellett az irányzat csendes. Kilogrammonként a következő árakat fizetik: Duplatagos nulláslisztért 160, nulláslisztért 148, főzölisztért 142, 6-os kenyérlisztért 134, 7/2-es kenyérlisztért 110, 8-as takarmánylisztért 52, nullás rozslisztért 116, 1-es rozslisztért 95 K-t. Korpáért 100 kilogrammonként 4900—4950 koronát fizetnek.

Vetőmagvak. Lucernamag, nagyaránkás, nem tisztítható 45.000—50.000, lucernamag, nagyaránkás, tisztítható 50.000—54.000, lucernamag, nagyaránkamentes 55.000—58.000, lóheremag, nagyaránkás, nem tisztítható 52.000—53.000, lóheremag, nagyaránkás, tisztítható 60.000—65.000, lóheremag, nagyaránkamentes 66.000—72.000, viktóriaborsó 12.500—14.500, baltacim 16.000—16.500, mák 42.000—43.000, cirokmag 6500—6800, napraforgómag 9300—9500, tavaszbükköny 12.000—14.500 K métermázsánként.

Takarmány. Rátiszéna, elsőrendű 4000, másodrendű 3250, muhar elsőrendű 4400, másodrendű 2700, alomszalma, elsőrendű 2800, másodrendű 2000, zsupszalma, elsőrendű 3000, másodrendű 2400, takarmányrépa, elsőrendű 1000, másodrendű 700, zabosbükköny, elsőrendű 3800 K métermázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 105—190, kivételesen 305, silányabb 80—95, ökör jobbminőségű 150—235, kivételesen 280—315, középminőségű 100—145, alárendelt minőségű 75—90. Román ökör 260—280. Magyar tehén 118—215, kivételesen 240—267. Tarka tehén 75—190, kivételesen 240—300. Bivaly 150—190. Növendék 80—90. Kicsontozni való 70—80 korona kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti szűrőmarhavásár. Belföldi szopós, elsőrendű 310—340, kivételesen 335, másodrendű 280—290, harmadrendű 200—255, juh 240—255 K ig kilogrammonként élősúlyban.

Budapesti lóvásár. Igás kocsiló, nehéz 175.000, igás kocsiló, könnyű 105.000 K.

Nyersbőr. Marhabőr 320—340, borjúbőr 850—900, gyapjas juh-bőr 400—420, nyitott 200—220, bárnyóbőr 400—450 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tej 56, tejfel 160—180, habtejszín 480 K literenként, elsőrendű teavaj 1000—1140, tehénturó 140—160, kevert turó 360—380, trappista és óvári sajt 680—720 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke élő rántanivaló 500—700, sütnivaló 900—1400 K párja, liba tisztított, hizott, kilogrammja 600—700 K, tyúk élő, párja 1100—1800 K, tojás darabja 34—36 K.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa kilogrammja 12—40, petrezselyem zöldséje 12—40, zeller 24—50, kalarabé 22—34, vöröshagyma érett makói 80—90, vöröshagyma elsőrendű 68—76, másodrendű 55—66, fokhagyma elsőrendű 80—90, másodrendű 70—76, fejeskáposzta 22—32, kelkáposzta elsőrendű 42—48, másodrendű 36—40, saláta elsőrendű darabja 6—8, másodrendű 4—5, sóska kilogrammja 32—40, paraj 30—45, burgonya 30—42, fekete retek 16—35, zöldpaprika, apró, hegyes 18—22, tölteni való 20—24, vajbab 75—100, tök, főző 36—42, sütni való 24—32, karfiol 100—160, céklarépa, elsőrendű 28—34, másodrendű 22—26 K kilogrammonként, csöves kukorica 8—10 K darabonként. Alma 60—180, körte 70—240, szőlő 75—200, gesztenye 60—180, dió 180—240 korona kilogrammonként.

Bor. Egyelőre 10 Malligand fokos borért, seprősen 40, 42, 45 K-t kérnek a termék/helyről, kilenc Malligand fokosért 30, 35 K-t. A Tokaj-hegyalján folyik a szüret. A minőség sokkal jobb, mint a szüret kezdetén volt. Uradalmi mustok jobb fekvésű helyen 20—22 szálalék cukortartalmat mutatnak klosterneuburgi mustmérő szerint, nem ritka a 24 szálalékos sem. Vevő ott is kevés van. A kivétel teljesen pang.

Szeszárak. Adómentes ipari szesz 250, általános denaturáló szerrel való megdenaturálás céljára szolgáló és ecetgyártáshoz szükséges adómentes szesz 265, adóköteles ipari szesz 400, fogyasztás céljára szolgáló adóköteles szesz 523 korona.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-hőzpont hivatalos árjegyzése 1922 november hó 7-én: 1 drb Napoleon arany 9100 K, angol font 11.500 K, dollár 2575 K, francia frank 170 K, német márká 37-50 f, olasz lira 107 K — f, osztrák korona 3-3 f, román lei 17 K — f, cseh korona (szokol) 82 K — f, svájci frank 470 K, szerb dinár 38 K 20 f, lengyel márká 18-5 f. Zürichben 100 magyar K-ért 0-22 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: Mező Pál. Felelős szerkesztő: Héjli Imre dr.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Mező Pál.

(2. folytatás.)

Háromból félnégy, félnégyből négy, a bizakodó jó hangulatból (hogy férjhez megyek, bárónő lesz belőlem és egy csapásra mindnyájan megszabadulunk a nyomorúságtól), ebből a jó hangulatból zsörtölődés, izgalom és kétségbeesett nyugtalanság támadt, de bizony báró Csabaffy Tibor csak nem volt sehol.

— Biztosan elaludt, — próbálta mentegetni anyám, de apuska nem ismert tréfát és mialatt kiéhezetten és rosszkedvűen ettük hármascskán a hitelbe főzött pompás ebédet, folytonosan azt hangoztatta, hogy:

— Ez a fráter vagy részeg volt, vagy szélhámós, de semmiesetre sem úriember! Mert akkor még halottaiból is felkelt volna, hogy idején ott legyen a menyasszonyánál! Az ám! — és Tibor távollétében engem dőft fel majdnem a szűrés tekintetével.

Engem! Istenem, mi voltam én már akkor, négy órakor az ebédnél? Egy összetört semmi, egy rongy, egy szivacs, egy-egy facsaró könny.

Ebéd után apám felkészült, hogy amint mondta, felmenjen a kaszinóba megtudni, van-e egyáltalában Csabaffy báró a világban. Mert ő ezt a nevet még sohasem hallotta. Lement és öt perc múlva lelkendezve jön vissza. Az estilap van a kezében.

— Megvan! — hörögte még mindig izgatottan, de mégis már békésebb hangon. — Itt van la! Mondtam, hogy ittas volt a fiú!

Mohón futottunk végig az apróhirdetésen, amelyre apus bökösött az ujjával és anyámmal egymás szavába vágva olvastuk a vastag betűkből nyomtatott szöveget:

«Menyasszonyom! Adjon életjelt magáról! Menyasszonyom, akit reggel autón kísértem haza! Elfelejtettem a lakása címét! Kétségbeesett vőlegény. Udvari kávéház.»

Megkönnyebbülten tettük le az újságot.

— Megyek az Udvari kávéházba — szólt röviden apus és elrohant.

Most, miután túlestem a rettentő lelki szorongáson, nem bírtam megállni többé s megvallottam anyusnak a csókruha történetét. A mama egyre jobban sápadó arccal hallgatott végig s aztán összekulcsolt kézzel, szinte rimánkodó hangon rebegte:

— Mit tettél te boldogtalan?! Hát nem látod Szilvi nénédnek az életéből, hogy az ő csókruháján nem lehet más, csak átok?!

Végigfutott rajtam a hideg.

— Átok? A mi dolgunkban is ezt gondolod, mama?

Mindegy. Fő, hogy Tibor megkerült. Apus felhozta magával. Hanem azért ez a találkozás már korántsem az volt, aminek kellett volna lennie. Vőlegényem nyilván nagyon röstelte a dolgot, mert elgondolkozó volt és majdnem félszeg. Ámbár csakugyan meg volt az a mentsége, hogy elvégre rózsás hangulatban voltak a soffőrrel együtt s nekünk kellett volna fölírni neki a címünket. Másrészt apám is mintha bizalmatlankodást vett volna észre Tibor iránt, akire nem egyszer olyan pillantást vetett, mintha azt akarná neki mondani:

— Megállj, fickó, holnap majd utána nézek a magánviszonyaidnak.

Ez, valamint anyusnak a csókruha rossz jelentősége miatt felém lövelt rosszaló tekintetei valóban nekem is elvették minden kedvemet. Elannyira, hogy szinte folyton ez a kérdés lebegett ajkamon:

— Mondja, és maga gazdag báró létere komolyan a vőlegényem akar lenni? Vagy csak tréfát űz belőlem, mi? Heccet, mint ahogy biztosan csak heccből jött fel a Polgári Körbe is, mi?

De mindez csupán lebegett az ajkamon, de szó szárnyára nem kapott belőle egy kukk sem. Isten ments! Még, hogy csakugyan itthagyon a faképnél, mikor olyan enni való gverek?!

Tibor ugyan indítványozta, hogy menjünk el vacsorázni mindnyájan hoteljébe, ahol szállása van, persze (jegyezte meg oly hirtelen, hogy az már csaknem bántó volt), persze csak valami külön szobába, — apám azonban ridegen harította el a meghívást.

— Barátom, ez nem nekünk való. Mi szegény emberek vagyunk.

Majd elsüllyedtem szégyenletemben, de Tibor, akinek úgy látszik tetszett a dolog, nevetve válaszolt:

— Tudja mit, tata? Diszpenzációval esküszünk, és akkor...

— Mink akkor is szegény emberek maradunk — vágott apus zordul a szavába. Legföljebb Milla lesz gazdag asszony és pont.

Tibor megpróbálta csitítani.

— Én pedig azt hittem, tata, hogy akkor majd rátok bízhatom valamelyik kastélyomat.

Apá valamit morgott, vőlegényem meg vállat vonva nevetett.

— Úgy látszik, rossz napja van. Jobb lesz, ha a hölgyek átöltözködnek és...

— Mondtam már — szólt közbe apám, — hogy semmiféle étterembe nem megyünk.

— Ugyan, apus! — vettem közbe magamat, míg anyám sietve fordult ki a konyhára, hogy betálalja a déli maradékot:

— Nalunk fog vacsorázni és punktum.

Úgy is történt. Tibor ittmaradt nálunk és apám hosszas kérés után megengedte neki, hogy soffőrijét, akinek számára hátrahagyta a kávéházban a címünket s aki még gazdájánál is később ébredvén föl az igazak álmából, csak estefelé jelentkezett a lakásunkon, holmi hidegért s néhány üveg pezsgőért szalajthassa el az autóval a kaszinóba.

A vacsora meg a pezsgő meghozta a várva-várt jókedvet. Atyám homlokáról eltűnedezt a gyanakvás boruja, a mama meglepedezett a csókruha fodrai közt leleselkedő átokról, mi ketten pedig Tiborral átadhattuk magunkat ama felejthetetlen pillanatoknak, amikor két új szerelmes ingerkedve vizsgálgatja egymást; mint két tajtékozó habcska, amelyik hol jobbra, hol balra kergeti marakodva egyik a másikat.

Kez a kézben pihent, fön a fehér abroszon, atyám épen újra töltött a pezsgőből, amikor — lehetett úgy éjjel féltizenkettő — egyszerre éles csöngetés hallatszott az előszobaajtón.

Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenkinél drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. szemben.)

Ha

ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást

GISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramofon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR

VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben

Máthé András rézmű-árnyár

Ujpest, Károly utca 11. sz.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gözcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Gőzcséplőkészlet

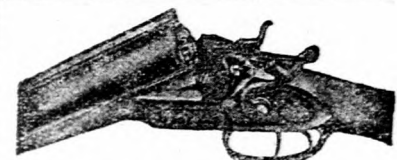
nagyobb cséplési teljesítményekre 10 Máv. gyártmányú Lokomobil 60" dobszélességű cséplővel, a Lokomobil magánjáróra is átalakítható, továbbá egy 20 lóerejű szivógáz lokomobil 60" dobszélességű szinte Máv. gyártmányú cséplővel, továbbá egy 6 lóerejű gőzlokomobil 48" dobszélességű cséplővel továbbá szalmakazalozó Hoffherr és Schrantz gyártmányú kapható; részletes ajánlattal és minden felvilágosítással készséggel szolgálunk; továbbá

széna- és szalmaprés erőhajtásra. Goliát, Hoffherr-Schrantz gyártmány

azonnal kapható.

Cím:

KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, BERLINI-TÉR 4.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását, felújítását és belovését.

Elad: elsősorú gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minőségű mindenféle golyós-, sörétestöltények, lőszer.

Szakorvos

-rendelői vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusfal szemből.)

NINCSEN GONDJA TÉLRE

ha megrendeli a kisgazda, földműves és kisiparos társadalom legszebb és legértelmesebb alábbi naptárait, mert egész télre van szórakozása és amellyel sok hasznos és értékes gyakorlati tanáchoz jut a mezőgazdasági teendők köréből.

A Vasárnap Naptára 1923. évre ára 70 K

Az Uj Barázda Naptár 1923. évre ára 100 K

A Nagy Képes Családi Naptár 1923. évre ..... ára 100 K

A Nagy Képes Regelő Naptár 1923. évre ..... ára 100 K

Az Amerikai Magyarok Naptára 1923. évre ..... ára 100 K

A Familien Volkskalender für das Jahr 1923 ..... ára 100 K

A Falu Naptára 1923. évre ..... ára 70 K

Ha egyszer megvette és átnézte, soha többé más naptárt a kezébe venni nem fog.

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, közöttük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbaigazításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Megrendelhetők a kiadóhivatal útján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), de kaphatók minden lapelárusítónál, könyvkereskedésben és «Hangya» szövetkezetben.

HÁLÓSZOBÁK,

ebédlők, teljes lakberendezések legolcsóbban készítőnél, BODON műasztalos bútorgyártóházában, Péterfy Sándor u. 42., Garay-térnél. Vidékieknek díjtalan csomagolás és szállítás.

EGY DARABBÓL PRÉSELT VÖRÖSRÉZÜSTÖK

TOVÁBBÁ

SZŐLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI GÉPEK, ESZKÖZÖK

LEGJUTÁNYOSABBAN KAPHATÓK

NAGY IGNÁCCÉGNÉL

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT

ALAPITTATOTT 1884. 9. TELEFON: József 115-15.

A „HANGYA“ szövetkezet tagjai megbízható jó minőségű árút

a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeiben.

KAPHATÓK:

vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókellékek, cipő, csizma, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, 4 konfekció-, cipő- és díszműárúk.

Mezőgazdasági SZESZGYÁRAKAT

szeszfőzőket, pálinkafőző- és mosóüstöket, valamint tejgazdasági gépeket és eszközöket

KÉSZIT:

Szemenyei Lajos rézműves ónozó és gépműhelye, Budapest, IX., Remete-u. 34